

v literatuře přednovelové (shora cit. sub poz. 13) přiznávalo se dobrodiní § 154 o. z. pouze nemanželské matce z toho důvodu, že jen mezi ní a dítětem, nikoliv též mezi tímto a rodiči nemanželské matky, byl poměr rovný poměru manželskému. V tomto směru však provedla l. dílčí novela (cís. nař. ze dne 12. října 1914, č. 276 ř. z.) důležité změny. Rozšířila v § 166 o. z. alimentální povinnost i na rodiče nemanželské matky, v §§ 754 a 756 o. z. připustila i vzájemně zák. právo dědické nemanž. dítěte a rodičů jeho matky, a v důsledku toho i vzájemný nárok dle §§ 763 a 795 o. z. Proto lze patrně přiznati také rodičům nemanž. matky právo podle § 154 o. z.

K nároku nemanž. otce ovšem se staví literatura zcela právem zamítavě. Poměr mezi dítětem a jeho nemanželským otcem je zcela jiný, než poměr manželský. Otec kromě alimentální povinnosti dle § 166 o. z. nemá vůči nemanželskému dítěti žádných jiných závazků majetkoprávních: není povinen k dotaci dcery (§ 1220 o. z.) a poskytnutí výbavy synovi (§ 1231 o. z.), dítěti po něm nepřisluší zákonné právo dědické (§ 754 o. z.) ani nárok na povinný díl; a stejně otec sám nemá vůči svému nemanž. dítěti rovněž žádných nároků majetkoprávních, neboť mu nepřisluší ani zákonné právo dědické (§ 756 o. z.), ani nárok na díl povinný. Otec nemanž. nemá ani moci otcovské, a dítě nenese jeho jména. Proto jistě odpovídá duchu našeho práv. řádu argumentace analogická z §§ 754, 756 o. z., jež jest nám podkladem pro tvrzení, že nemanželskému otci dobrodiní § 154 o. z. nepřisluší.

Poznámka: Děti legitimované dle §§ 160, 161 o. z. mají stejné postavení jako děti manželské, a proto mají také povinnost alimentální dle § 154 o. z., a platí v tomto směru pro ně vše, co shora (sub I.) bylo uvedeno o dětech manželských.

Výjimku ovšem znamenají děti legitimované podle § 162 o. z. (rozhodnutím vlády), neboť takovouto legitimací nevzniká poměr rovný manželskému, nýbrž nastávají jen ty účinky, o které bylo žádáno. Proto tedy v našem případě bude dítě legitimované zavázáno dle § 154 o. z. jen tehdy, bylo-li za tento účinek žádáno a byl-li vládou povolen.

(Příště pokrač.)

Notář Dr. Ed. Liska:

Ještě o té transmisi.

Po návratu z dovolené shledávám v čísle 4. tohoto ročníku článek p. kolegy Dra Skuly, na který jsem nucen odpovéděti.

Účelem mého původního pojednání, uveřejněného v Č. P. roč. 1929, bylo:

a) vyvolati veřejnou diskusi, již by se objasnila teoretická i praktická stránka transmise,

b) na základě výsledků této diskuse sjednotiti praksi v této věci,

Upozorniti zákonodárné činitele na nejasnost nynějších zákonných ustanovení.

Jest mi velmi líto, že můj článek o transmisi vyvolal veřejnou diskusi teprve nyní, po uplynutí téměř dvou let.

Jsem dalek toho, abych podle vzoru p. kol. Dra Skuly prohlásil opačný názor za nesprávný. Kdo pozorně četl můj původní článek, seznal, že jsem už tehdy připustil, že poněkud nepřesné a nejasné znění zákona a nedostatek rozhodnutí nejvyššího soudu způsobuje různé teoretické nazírání v otázce transmise a různé její praktické provádění. Jsem nucen zdůrazniti, že v onom článku neuplatňoval jsem názor mnou kon-

struovaný, nýbrž že jsem pouze hájil názor povolanejších odborníků, jak ostatně citovaná literatura nasvědčuje, a že jsem se pokusil názor ten pouze dopodrobna rozvésti.

Lituji, že článeček p. kol. Dra Skuly mne ani v nejmenším nepřesvědčil o naprosté nesprávnosti názoru mnou hájeného. Cituje-li p. kol. Dr. Skula § 531 o. o. z., zapomíná, že by ustanovení § 537 o. o. z. bylo zcela zbytečné, kdyby názor mnou hájený byl nesprávný. Nevidím, v čem by názor mnou hájený odporoval předpisům §§ 531 a 537 o. o. z. a 97 nes. říz. O tom však podrobněji až jindy. Pan kol. Dr. Skula opomněl však se dotknouti ve svém článku nejdůležitějšího bodu, který mluví proti jeho názoru. § 809 o. o. z. dává totiž možnost transmisáři »dědictví (sc. po A.) přijmouti nebo zamítnouti«. Pojme-li se dědictví transmitentovo po A. do transmitentovy pozůstalosti, tu stane se podle § 531 o. o. z. součástí oné pozůstalosti, a transmisáři se tím naprosto odejme možnost dědictví po A. přijmouti nebo zamítnouti nezávisle, to jest: aniž by současně byl nucen přijati neb zamítnouti pozůstalost transmitentovu (bližší viz str. 66 roč. XI. Č. P.). Tím se stává transmisářovo právo jemu § 809 o. o. z. zaručené naprosto iluzorním. § 537 o. o. z. mluví o přechodu dědického práva, ale k tomu přec naprosto není třeba, aby hmotně předměty nebo jejich část, tvořící dědický podíl transmitentův po A., byly přenášeny zbytečně z jedné pozůstalosti do druhé. Přesně znění § 809 o. o. z. (»v s t o u p í d ě d i c o v é v p r á v o.«) nasvědčuje plně správnosti názoru mnou hájeného. Také § 97 nesp. pat. nemluví proti tomuto názoru, neboť vyžaduje, aby zůstavitel byl v čas své smrti v držbě majetku. To by se musela nejdříve rozřešiti otázka, zda v případě transmise jest transmitent v držbě svého dědického práva na pozůstalost po A., pokud se nevyjádří, že onu pozůstalost přijímá nebo zamítá.

Také po stránce praktické pokládám mnou hájený názor za výhodnější. To pozná se zejména v těch případech, kdy pozůstalostní soudy po A. a po B. jsou různé a geograficky od sebe značně vzdáleny.

Jest ovšem jisto, že pro soudního komisaře by bylo výhodnější, kdyby též majetek tvořící součásti různých pozůstalostí, podle jichž hodnoty jest stanovena jeho odměna, jsem však přesvědčen, že tato skutečnost sama o sobě nepřiměje nikoho, aby transmisi prováděl způsobem, který hájí p. kol. Dr. Skula.

Pokud se týče řešení otázky, zda by byli tím či oním praktikováním transmise poškozeni nepom. dědici nebo věřitelé transmitentovi, poukazují na podrobné pojednání mého původního článku (str. 66 a násl.).

Citovati názor Dra Ehrenzweiga, jehož si jinak jako výborného teoretika velmi vážím, mne nemůže přesvědčiti, poněvadž názor ten v otázce transmise nepokládám za neomylný, zejména když proti názoru tomu stojí několik opačných názorů neméně význačných právníků (viz Klang, Stubenrauch, Pfaff-Hofmann a j.). Kromě toho mohu konstatovati, že po uveřejnění mého původního článku vyslovili s jeho obsahem plně svůj souhlas mnozí na slovo vzatí teoretikové a praktičtí z řad universitních, soudcovských i notářských.

Bylo by jistě velmi vítáno, kdyby o této věci zahájena byla diskuse, která by objasnila některé sporné otázky; prozatím nezbyvá než čekat, že pan kolega Dr. Skula v obsirnějším článku podrobně uvede důvody pro svůj názor, vyvrátí mé důvody v původním mém článku uvedené, a vysvětlí, jak by v praxi postupoval, kdyby transmisář chtěl podíl, který připadl transmitentovi z pozůstalosti po A., odmítnouti, avšak pozůstalost transmitentovu přijati, nebo naopak.

Význam poznámky nezczitelnosti.

Pozemky nabyté dle zákona z 27. května 1919 č. 318 sb. z. a nař. — tak zvané dlouhodobé pachtý — dovoleno jest dle odst. 4 čl. I. zák. z 15. dubna 1920 č. 311 sb. z. a nař. zcziziti mezi živými — vyjma převody rodinné — do deseti let jen se svolením pozemkového úřadu. Poznámka omezení ve smyslu tohoto zákona může se vymazati po uplynutí uvedené lhůty na pouhý návrh vlastníků.

Od které doby se tato lhůta má počítati, není ze znění tohoto ustanovení zcela jasno.

Okresní soud v P. odmítl žádost za provedení převodu dle kupní smlouvy ze dne 30. prosince 1930, týkající se pozemku připsaného na podkladě přidělovacího usnesení ze dne 11. listopadu 1920 Nc I 1523-19, s odůvodněním, že pozemek jest

připsán dle knihovního usnesení z 15. května 1924 a svolení pozemkového úřadu nebylo vykázáno.

Podal jsem rekurs s odůvodněním, že omezení určeno jest dle stylisace zákona pro nabyvatele, ne snad pro vlastníka knihovního, nabyvatelem jest dle zákona jmenován původní požadovatel od doby, kdy pozemek byl jemu soudním usnesením do vlastnictví přiknut, tedy lhůta 10letá již prošla.

Zápisy knihovní se prováděly daleko později, a u mnohých pozemků nejsou dosud v pořádku.

Krajský soud v 9. rekursu tomu vyhověl, a žádaný převod povolil s tímto odůvodněním:

»Prodávatelé nabyli pozemku usnesením z 11. listopadu 1920 [Nc I 1523/19 do vlastnictví, a také v pozemkové knize bylo zapsáno právo vlastnické k prodanému pozemku na podkladě tohoto usnesení, které nabylo právní moci dne 1. prosince 1920.

Pozemek prodán dne 30. prosince 1930, tedy po uplynutí 10leté lhůty ode dne, kdy oni sami vlastnictví pozemku nabyli. Lhůta 10letá podle stylisace zákona č. 311/20 jest lhůtou práva materiálního, takže není třeba přihlížeti k tomu, nebyla-li při změně vlastníka po deseti letech poznámka omezení ještě vymazána, poněvadž vlastník sám pouhou žádostí může si výmaz poznámky vymoci.«

Dokládám, že mi bylo i příslušnou obvodovou úřadovnou St. P. Ú. sděleno, že se počítá lhůta ta od doby nabytí.

Dr. Kotěra.

Z E D N E

Vicepresident notářské komory Pražské Dr. Václav Svoboda resignoval na svou funkci komorní. Notářská komora Pražská, jenž s velkým sebezapřením a s ohledem na pevné předsevzetí svého vicepresidenta, jakož i s ohledem na jeho momentální stav zdravotní a konečně s ohledem na výslovně projevené přání svého vicepresidenta, upustila od vyslání zvláštní delegace, která by požádala jej o odvolání resignace, přijala ji, avšak jen prozatímně na dobu, dokud nenabude tžž plného zdraví.

Toto usnesení své učinila proto, aby dokumentovala, že nemůže připustiti trvalý odchod tak významného svého člena, jenž neúmornou pílí a hluboké své vědomosti po celá léta věnoval této komoře, a sloužil jí k největší chloubě. Jsme pevně přesvědčeni, že okamžitý neduh jeho zanedlouho vymizí a že se opět vrátí ke své funkci, která mu vším právem přísluší. Přejeme proto panu vicepresidentu Dr. Svobodovi, aby silná jeho konstituce tělesná co nejdříve překonala okamžitou indisposici k radosti nás všech.

Nové obvody notářské v Praze. Ministerstvo spravedlnosti vydalo výnos ze dne 13. července t. r. Pres: 28591, kterým zamýšlí stanovití rayonování notářů v Praze. Dle toho má být napříště 11 notářů ve vnitřní Praze I. a II. s volnou sídelní povinností, takže notářství vysehradské připadne do vnitřní Prahy a dále pro obvod okresních soudů: Praha-jih stanoví se 4 notáři, pro Prahu-východ a západ po 3 a pro Prahu-sever 2 notáři s volnou sídelní povinností. Vyžádalo si od komory dobrozdání, ohledně případného rozmnožení notářských míst v Praze po jednom v každém vnějším okresu pražském. Pokud se týká rozmnožení míst, vyjádřila se notářská komora rozhodně záporně, neboť není tu nížádného důvodu. Agenda notářů dřívějších předměstí pražských není nijak značná, ježto notáři ti odkázáni jsou ponejvíce na soudní komisařství a při známé agilnosti advokátů, větší pozůstalost projednávají písemně. Jest to též zřejmo z toho, že nikdy nikým nebylo si stěžováno do nějakých průtahů v úřadování těchto notářů, což nasvědčuje tomu, že nejsou pracemi přetíženi.

Ale i první úmysl rayonování notářství se střídáním měsíčním nemůže notářská komora schvalovati. Bude to na úkor jak obecnstva, které bude nuceno ze vzdálených míst docházeti k notářům, zejména ve věcech ověřování a soudního komisařství, jednak bude to zatěžování notářů, kteří budou nuceni na vzdálené periferii města vykonávat úřední úkony, a ponechati své kanceláře po celé hodiny, mnohdy po celý den, bez dozoru.

Jestliže nad to rozmnožena budou ještě místa notářská v každém obvodu o jednoho, pak to bude znamenati přímo

katastrofu pro notáře vnější Prahy. Již dnes jsou listiny, zejména smlouvy, v notářských kancelářích pražských bílou vrnou. Při velkých smlouvách intervenují vždy stáří právní zástupci stran, a smlouvy menší »vyrábějí« pokoutníci všeho druhu, zprostředkovatelé, tajemníci organizací, družstva atd., za což máme děkovati tomu, že za 13 let našeho státu nedošlo k vydání kratičkého zákona o pokoutnictví, který úplně vyhovetoven leží někde v zásuvce ministerstva obchodu.

Nový obchodní zákon. Ministerstvo spravedlnosti zaslalo notářské komoře Pražské dotazník k novelisaci obchodního práva za účelem zodpovězení všech otázek počtem 228. Komořa zvolila zvláštní komitě, které celou látku prostuduje a podá ministerstvu posudek. Pro případ, že by některý z pánů kolegů měl nějaký námět, prosíme, aby jej sdělil co nejdříve notářské komoře Pražské.

P. T.

Dovolujeme si Vás uctivě zváti na přátelský večírek, který se bude konati **dne 31. října 1931** na počest 70. narozenin p. presidenta komory Dra Jaroslava Čulíka, v **restauraci »U Bumbříčků«**, v 7 hodin večer, s uměleckým programem.

Vzhledem k tomu, že před programem bude společná večeře, prosíme, abyste svoji přihlášku s udáním počtu osob, které s sebou přivedete, laskavě zaslal nejdéle do konce září na adresu pí. **J. Vojtíkové, sekretářky notářské komory, Praha II., Žitná 4b**, aby dostatečný počet večeří mohl být obstarán.

Poněvadž po vyčerpání programu následuje přátelská zábava s tancem, prosí se o hojnou účast dám.

Za odbor »Praha« Spolku čsl. notářů

Výbor.

Knihy redakci zasláné.

Společnost Národů, idea míru a právní organizace lidstva v minulosti, přítomnosti i budoucnosti, je předmětem studia díla prof. Masarykovy university M. A. Zimmermanna, které s předmluvou Dr. Ed. Beneše právě vyšlo v Orbisu (Praha XII.). Idea pozoruhodného plánu sdružení států v organizaci, v níž by vládl princip národní rovnoprávnosti má svého předchůdce v našem Jiřím z Poděbrad, který již před sty lety o ní přemýšlel a právě proto toto dílo zrovna u nás by mělo být přijato se zaslouženou pozorností. S. N. se zrodila jako jeden z přímých důsledků světové války. Jejím ustanovením byl učiněn pokus vytknouti nové cesty v životě Evropy i celého světa. Životním zájmem Československa je podporovati její snahy, neboť pro ideje, jichž je S. N. nositelem, jsou v našich dějinách i v současnosti předpoklady morální a dokonce i náboženské povahy. Obsáhla práce autorova není jen historickým přehledem, ale i výkladem právní organizace Společnosti Národů a je rozdělena na tři části. I. Mezinárodní právo a idea S. N., II. S. N. v platném právu, III. Budoucnost S. N. Téměř na 400 stranách je snesen bohatý materiál o S. N. a jasně vysvětlována její organizace a její cíl. Važné a podrobné poznání S. N. předpokládá znalost tohoto díla. Vyšlo ve větší řadě »Politické Knihovny«. Brož. Kč 60.—, váz. Kč 75.—. Politicky myslící lidé musí je čísti.

Dr. Jaroslav Voska: Konkursní, vyrovnací a odpůřčí řády. Vyšlo nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství, Linhart & Pekárek, v Praze II., Lützowova 35, jako první svazek nové Právnické knihovny. Stran XVI a 744, cena výtisku v polokroženě vazbě 75.— Kč.

Dílo toto, sestavené minist. radou Drem Voskou, jenž jest zároveň původcem osnovy zákona čís. 64/1931, obsahuje